

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an	150 Lei
Pe jumătate	75 Lei
În străinătate	300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, jud. Târnava-Mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

De anul nou

Cum a fost anul trecut în ce privește politica, biserica și gazeta noastră. Ce putem aștepta dela noul an, 1935 și cum trebuie să-l privim în față.

Ceasul a sunat ora 12, în noaptea de 31 Decembrie 1934, și cu aceasta s'a sfârșit anul vechiu, 1934, și a început noul an, 1935.

Lume multă spune că anul vechiu a fost rău. Cei mai mulți îl hulesc, într'un chip cât se poate de urit, și așteaptă ca toată fericirea să le-o aducă noul an, care se prezintă vesnic în haine nouă, în culori vii și dătătoare de mare nădejde, trăgându-ne par'că cu ochiul că la el este toată nădejdea și că el ne va îndestuli toate poftele.

Lucrul însă nu stă tocmăi așa. Dimpotrivă. Toți ceice trăim, trebuie să-i fim mulțămitori vechiului an, că cel puțin am trăit și nu am murit în cursul aceluia. Cine ne poate asigura că noul an îl vom sfârși, fiind în viață, ori doară el ne va îngropa pe noi? O veche zicală românească spune: „Nu lăsa pasărea din mână pentru cea de pe gard”. Așa și cu noul an. Să nu-i facem prea multe curte, batându-ne joc de cel trecut, pentru că ne poate batjocori rău.

Noi privim anul trecut din trei puncte de vedere, și anume ca neam și țară, ca biserică și ca gazetă.

Oa neam și ca țară ne-am întărit anul trecut prin aceea că la Geneva am avut o mare biruință. Ungurii, dușmanii noștri cei mai aprigi, au fost siliți să stea cu botul pe labe, în urma hotărârii Ligi Națiunilor de a cerceta cu dinadinsul, cine a pus la cale omorul regelui Alexandru al Jugoslaviei la Marsilia. Dl. Titulescu al nostru a ieșit biruitor față de dl Eckhardt, trimisul Ungariei la Geneva. Cu toate acestea Ungurii nu se ostoie. Ei cer într'una revizuirea tratatelor de pace și reîntregirea vechei Ungarii, între hotarele avute înainte de marele războiu. Așadar de un mare războiu, în cursul anului 1934, am scăpat. Cine ne asigură însă că vom scăpa și în anul viitor? — În ce privește apoi politica internă, nu ni-se pare să fi înaintat spre bine cu nimica, dimpotrivă noul an nu ne găsește în deajuns de pregătiți pentru războiu (de aceea a fost lipsă de imprumutul intern), cu gălcevi tot mai mari și cu unul dintre cei mai mari oameni

ai țării noastre, cu dl Iuliu Maniu, retras la Badacini și persecutat, într'un mod cât se poate de urit și de murdar, chiar și de cei mai buni foști prieteni ai D. Sale. Lucru la care înainte cu câțiva ani nici gândi nu ne puteam.

În ce privește biserica noastră unită, anul trecut a fost un an de aprige lupte confesionale. Ortodocșii ne urăsc din toată inima lor și ne-ar atânga, dacă ar putea, într'o lingură de apă. E de-a dreptul păgânească ura care ni-o poartă. Ei nu mai ascund mâța în sac, ci mărturisesc pe față că vor lupta cu toate puterile împotriva noastră a uniților, pentru că noi am fi dat mâna cu Ungurii și pentru că noi n'am fi destul de naționali. Auzit-ați? Nu ne pot apoi suferi pentru că țara noastră a încheiat concordatul, adică învoiala, cu Roma. S'au hotărât deci să nu-și odihnească din nou oasele, până nu vor strica concordatul și până nu ne vor vedea ortodocși pe toți. — Oă concordatul îl vor strica, strice-l dacă-l pot. Ca să ne vadă însă pe noi ortodocși, cu greu credem, fiindcă la noi este convingere, nu numai în preoți ci și în mireni. Iar convingerile nu și-le schimbă omul pentru un os de ros. Vor fi între noi și oameni slabi, aceia ai lor să fie. Oamenii de omenie însă nu-și schimbă convingerile religioase ca ciobanul cojocul. Anul ce vine se arată a fi un an de o și mai aprigă luptă confesională, pe care a început-o, anul trecut, la sfatul și la îndemnul Înaltpreasfințitului Nicolae al Sibiului, F. O. R.-ul, adică Frația Ortodoxă Română, care este o tovarășie făcută anume împotriva „Agrului nostru. Fie ei ori cât de bătaioși, noi nu ne temem, „căci cu noi este Dumnezeu“.

În ce privește gazeta noastră, anul trecut a fost anul cel mai greu, în cei 16 ani de grea existență a acesteia. Nici odată nu am incasat așa de puțini bani ca în anul trecut și nici odată nu ni-s'au înmulțit datoriile la gazetă, ca în 1934. Dacă și anul viitor va fi tot atât de greu, gazeta noastră nu va mai fi în stare să se susțină. Conversiunea ne-a omorât și pe noi, ca pe atâția alții, iar cetitorii noștri au devenit tot mai

neînțelegători față de greul vieții noastre. Foarte mulți ne-au păgubit amar, iar când le-am cerut banii, au început a fi ei de către pădure și a ne chiar injura. Noi, cei dela aceasta gazetă, suntem înainte de toate creștini uniți și ne mirăm, cum poate un alt creștin unit să-l înșele pe celalalt, și mai ales pe binefăcătorul său, și să-i fure munca și banii din buzunar. Unii ca aceștia nu sunt de ai lui Dumnezeu, nu sunt învățăceii Domnului, pentru că nu se iubesc unii pe alții.

Ce dorim dela noul an?

Conducătorii țării noastre să fie înainte de toate creștini buni, păzând poruncile Domnului.

În cazul acesta țara va merge înainte și va fi oricând cu arma la picior, gata de apărare împotriva dușmanilor launtrici — cari sunt mai ales bolșevicii, hoții și pungășii, leneșii, bârșitorii și ceilalți mari păcătoși — și împotriva dușmanilor din afară.

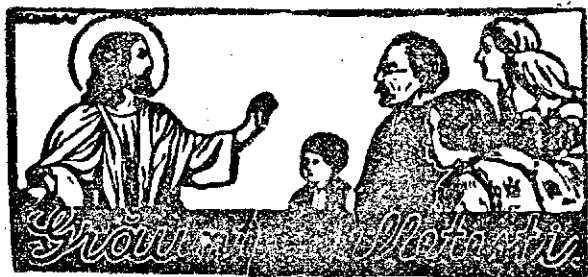
Credincioșii bisericii noastre să asculte de păstorii lor, să umble regulat la biserică, să se spovedească și împărtășească cât mai des și să stea, ca unul, împrejurul păstorilor proprii cari numai la pașune bună îi pot duce. Să fie gata de jertfă și să-și susțină cu ofrandele și darurile lor pe preoții lor, cari nici când n'au dus-o mai greu decât astăzi. Fără jertfă nu se poate nimica, nici în politică, nici în biserică, și mai ales nu în biserică.

Cetitorii gazetei noastre să fie creștini buni și cinstiți, să învețe bine porunca a cincina dumnezească și să știe că gazeta aceasta costează bani și că noi nu primim de nicăiri nici un ajutor. Statul nu ne dă, fiindcă nu facem politica guvernului de astăzi, precum n'am făcut-o nici a celui de ieri, pentru că din capul locului noi nu facem politică. Biserica nu ne dă, fiindcă nu are ce ne da, pentru că toate averile bisericesti, ori au fost expropriate, ori apoi au fost nimicite prin conversiune. Trăim din săul nostru și din abonamentele cetitorilor noștri. Când iubiții noștri cetitori nu ne vor plăti abonamentele, vom închide bolta și vom peri, ceea ce ar fi însă o mare pagubă pentru biserică noastră, mai ales în zilele grele de astăzi.

Și mai dorim ceva:

Să ne nizuim, în noul an, a ne examina cât mai des conștiința, a fi cu ea pururea împăcată, a trăi în prietinie cu Ingerul păzitor al vieții noastre,

a ne spovedi și împărtăși cât mai des, avându-ne sufletul cât se poate de curat. Fiindu-ne însă sufletul curat și conștiința liniștită, și astfel ne trăind în păcate, vom putea privi cu îndrăzneală în ochii noului an, fie că ne-ar aduce bine, fie că ne-ar aduce rău, și astfel anul ce vine numai fericit poate fi pentru noi.

Pofta cea rea

Domnul nostru Isus Hristos a spus că asemenea este sufletul nostru unui ogor, în care cresc bucate dar și buruieni. Și buruienile au rădăcini, cotoare și frunze, cari se fac din sămânțe. Dacă dorim să avem în ogorul nostru numai bucate bune, să ne îngrijim să fie sămânța curată și sământurile de buruieni să fie nimicite prin piatră vântată și alte mijloace. Tot asemenea trebuie să ne îngrijim și de sămânța ce intră în sufletul nostru, ca aceea să fie curată și curățită de sământurile de buruieni. Aceasta cu atât mai ales că chiar și dacă curățim sămânța cât se poate de bine, tot ne mai aduc până și păsările sământuri de buruieni.

Buruienile acestea sunt în sufletul nostru pofta cea rea, care, oricât ne trudim s'o stărpim, apare în suflet și ne tulbură viața și ne face să păcătuim. De aceea se tânguie sf. apostol Pavel în epistola sa către Romani zicând: »Văd altă lege întru mădulările mele, luptând împotriva legii minții mele și dându-mă rob legii păca-

tului care este întru mădulările mele« (7, 23).

Pofta cea rea trebuie să o înfrânăm, aceasta este datoria vieții noastre. Sufletul nostru trebuie să poarte un adevărat războiu împotriva acestor poște, un războiu bine condus și bine gândit, căci altfel ne prăpădim. Fără de această înfrânare omul nu este om. Fără de această înfrânare nu există liniște sufletească, nu există pace și înaintare, decât spre rău.

Fiecare dintre aceste poște asemenea este unei scânteii care, dacă nu o stângem la vreme, e în stare să ne aprindă casa, satul ori orașul în care locuim, numai uscăciune și vânt să fie. Fiecare dintre aceste poște rele asemenea este unui gomoloș de zăpadă care, pornind din vârful muntelui, e în stare să cutropească la poalele muntelui nu numai o casă ci chiar și un sat întreg, dupăcum au văzut ceice au fost pe frontul italian, la poalele Al-pilor.

Și lupta aceasta trebuie să fie continuă, precum în continuu stărpește și țărâna buruiana.

Înainte cu aproape o sută de ani trăia într-o mănăstire un călugăr cucernic, care se plângea de o continuă oboseală. Starețul îl întrebă odată, care este cauza acestei oboseli atât de mari. »Atâta am de lucru toată ziua, cucernice părinte, încât simt că, dacă n'ar fi harul lui Dumnezeu, m'ași prăpădi cu siguranță. Am doi șoimi de înfrânat, doi iepuri de oprit, doi ulii de învățat, un bălaur de potolit, un leu de îmblânzit și un bolnav de îngrijit«. »Mă mir de atâta lucru deodată«, răspuse starețul. »Măcarcă tocmai așa este, cucernice părinte. Cei doi șoimi sunt ochii mei, pe cari trebuie să-i feresc ca nu cumva să le placă ceva cecece ar fi spre primejdia sufletului meu. Cei doi iepuri sunt picioarele mele pe cari trebuie să le rețin ca să nu umble după câștig

nedrept și pe calea păcatului. Cei doi ulii sunt mâinile mele, pe cari trebuie să le pun în continuu la lucru. Bălaurul este limba pe care trebuie să o înfrânerez într'una. Leul este inima mea, pe care trebuie să o îmblânzesc neconținut. Bolnavul este trupul meu, care nici odată nu este îndestulit cu starea sa, odată-i este prea frig, altădată prea cald, odată li este foame, altădată sete; odată e sănătos, altădată bolnav, cu un cuvânt acest bolnav nu-mi dă pace nici odată ci mă tot sgândăre într'una. Și munca aceasta continuă așa de mult mă obosește încât seara cad de pe picioare de obosit ce sunt«.

Oare n'ar trebui să cumpanim și noi bine aceste cuvinte ale călugărului? N'ar trebui să ne punem pe lucru și să ne stăpânim și noi cei doi șoimi, cei doi iepuri, cei doi ulii, bălaurul și leul, îngrijindu-ne bine și bolnavul?

Am văzut odată o scenă grozavă. Într-o căruță, condusă de doi cai bine hrăniți, un copilăș de zece ani ținea în mână frânele, așteptând pe tatăl său care intrase în băcânia de alături. Dindărăt a venit însă un automobil duduind. Căii sau speriat și au luat-o la fugă nebună. Bietul copil i-a înfrânat cât a putut, dar nu i-a putut opri. Lumea de pe stradă privea cu groază la cecece era să se întâmple. Norocul că un om curajos le-a sărit în cale, i-a prins de căpăstru, le-a dat cu biciușca peste bot, așa că în sfârșit s'au oprit totuși căii.

Astfel de cai buiestri sunt și poștele noastre cele rele. Până le putem înfrâna, fericite de noi. Când însă au apucat ele mai târziu, e vai și amar de capul nostru, de cumva nu ne va sări și nouă cineva într'ajutor, care să ne scape, ca prin minune, din moartea sigură.

Un bărbat tânăr s'a plâns odată unui preot bătrân, cât de grozav îl supără ispitele con-

„Foita UNIRII POPORULUI“

Lângă pământ

Legăți de glie 'n vânt și 'n ploie...
Munciți din zori de zi și până 'n seară
Și așteptați din vară 'n vară
Să vă scăpați de grijuri și nevoi.

Mălaiul se cojește de soare și de vânt
În legătura voastră de merinde,
Iar când foamea vă cuprinde
Vă ospătați pe-un petec de pământ.

În miez de zi..., când truda vă răpune...
Vă odihniți pe-a brazdei glie
Și adormiți în plâns de ciocărlie,
Vădând la alte vremi... mai bune.

Sunt ani decând acelaș dor
Îl pripășiți în sufletele voastre chinuite
Șați vrea să vă vedeți nădejțile 'mplinite...
Ca să vă legați mai aprigi de ogor.

Pentru pământ — țărani ostași — voi v'ați luptat.
Și lupta v'a fost de izbândă plină;
Ați, nu munciți în țărână străind...
Dar vreți să știți și voi ce-ați câștigat!!!

Pământ...? Da, el e bun și darnic...
Dar ce folos când îl privești...

Când n'ai tu boi ca să-l muncești...
Te uiți la el și plângi... și totul e zadarnic.

Vă tânguiți..., așa, fără de rost
Și mila cerului voi o cerșiți...
De gânduri grele 'mbătrâniți...
Când vă gândiți la vremile ce-au fost.

Copiii voștri plâng pe margine de drum,
Căci sunt flămânzi..., trudiți și goi
Și plânge doina 'n sat la voi
Cu sărăcia vremilor de-acum.

Pe voi nădejțile vă 'nșeală și vă mând...
Din an în an..., din vară 'n vară
Și voi trudiți de a grijilor povară
Stropiți cu lacrimi bulgări de țărână.

... Aveți ascult al vost cuvânt:
„De minciuni ne-am săturat și noi
Și-am vrea de-acum să știți și voi...
C'am flămânzit...“

Lângă pământ!!!
Nic. Nicoară-Dobârceanu

Se vor schimba hârtiile de o mie.
Banca Națională a hotărât să schimbe hârtiile de o mie de Lei de până acum. Pentru aceasta a adus hârtile specială din străinătate, care a sosit la Constanța în ultimele zile ale anului trecut.

Crăciunul la clinică

Cluj, 25 Decembrie 1934

La sărbătorile Nașterii Domnului fiecare muritor, tânăr sau bătrân, ori unde ar fi, se dorește la cuibușorul familiei sale, ca harurile dumnezeiești ale nopții sfinte să-l afle între al săl, între părinți, frați și surori. Cum aleargă militarul, soldatul dela cazarmă, dela depărțări de zeci, și uneori, sute de kilometri, să ajungă de Sf. Crăciun în sătulețul dela subsuară de munte și cum pășește de vârtos, să nu scape „colindătorii“. Cum aleargă școlarul înțolțit în haine negre la oraș, cum aleargă studentul, deprins cu străinătățile și cu viața nouă a lumii, cum aleargă ceferistul în serviciu mișcător prin toată țara; aleargă toți și toate, la Nașterea Domnului, spre cuibul bătrân, unde-l trage vraja sfântă a micului Isus, luminile pălpăietoare din vatra caldă, colinzile bucuoroase dela ferești și ispititoarea mireasmă a verzi cu sarmale, care nicăiri nu-l atât de bună ca la casa ta ori a părinților tăi!

Ce fericiți sunt cei cari pot petrece sfintele sărbători în cercul familiei, sub streșina cuibului părintesc!

Voi, dragi cetitori, cărora v'a hărăzit bunul Dumnezeu acest mare și scump noroc, v'ați gândit, pe-o clipă măcar, în noaptea sfântă, „când magii cu steaua călătoresc“ iar

tinue. »Dragul meu, răspuse preotul, că zboară o pasăre pe acoperișul casei tale, nu-i nici un necaz. Când însă observi că și face cuib acolo, n'ai decât să ieși din casă și să o hășăiești, și ai scăpat de ea, fără de a-ți pricinui cea mai mică neplăcere».

Intocmai așa suntem și cu poftele cele rele. Faptul că ne vin, încă nu e nici un rău. Când însă se încuibă în sufletul nostru, hășăiește-le și tu și alungă-le, că-ți stă în putere, nu-i așa?

Asemenea sunt poftetele rele unei furtuni pe mare. Căci precum agită vânturile marea și o fac de se turbură, încât marile vapoare sunt aruncate de pe un val pe celalalt, asemenea unei coaje de nucă — tot asemenea stărnesc și poltele rele groasnice furtuni în sufletul nostru, furtuni cari primejdiesc însași viața sufletului.

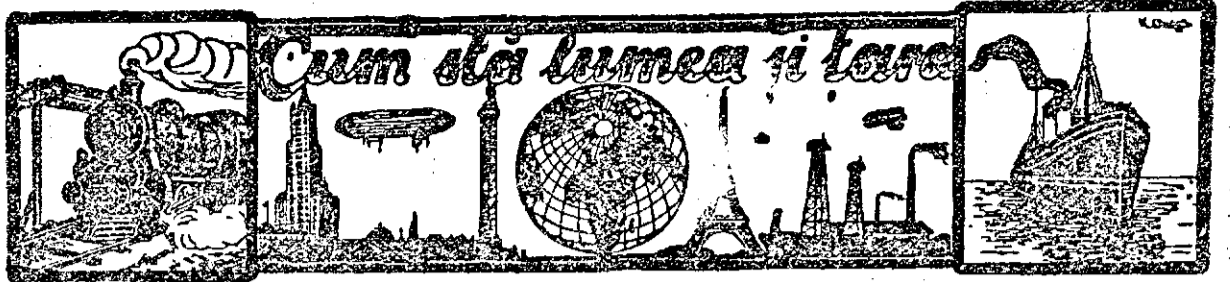
Peștele viu înnoată împotriva curentului, peștele mort e dus de curent. Așa și tu, de acolo vei observa că mai trăiești încă sufletește, dacă mai știi înnota împotriva curentului poftelor celor rele. Dacă te lași dus de ele, ești mort.

Pune-te deci pe lucru, nu te lăsa condus de ele, luptă-te împotriva lor, până sunt mici, că dacă devin mari, te cutropesc cu siguranță. Ascultă deci de sfatul sfântului apostol Pavel care zice: »Pentru aceea omorâți mădulările voastre cele de pe pământ, curvia, necurăția, patima, pofta cea rea și lăcomia».

Părintele Iuliu

Grădunul românilor din Paris.

Pentru românii cari se află în capitala Francezilor, s'a întocmit la radio, în ziua de 23 Decembrie, un program cu colinde românești. S'au cântat vre-o nouă colinde, cari au fost ascultate la biserica românească din rue Jean de Beauvais.

Anul nou politic

Vacanță parlamentară — Guvernul la Cluj — Svonuri

Oronicari credincioși ai vieții politice, trecem și noi bariera anului odată cu el. Ne reîntoarcem însă puțin în urmă, ca să legăm firul întrerupt în ajun de Crăciun. Am lăsat pe dnii deputați și senatori în biroul regal ascultând discursul *M. S. Regelui* ca răspuns la adresa de răspuns la mesaj. S'au mai ținut apoi câteva ședințe, iar joi, în 20 Dec., parlamentul a luat vacanță până în 21 Ianuarie.

Intr'una din ultimele ședințe ale Camerei, d. ministru *Victor Iamandi* a rostit un discurs, în care vorbind despre naționalizarea orașelor ardelenne, a declarat: »multe din aceste orașe din provinciile alipite nu ne-au aparținut niciodată». Aceasta declarație, spusă între aceste împrejurări de furie revizionistă, au stârnit indignarea multor români, mai ales că la Budapesta s'au folosit aceste cuvinte în sprijinul cererilor maghiare. Din multe părți s'a cerut demisia dlui Iamandi. În ședința pe care guvernul a ținut-o la Cluj, d. primministru *Tătărescu* a îndreptat printr'un discurs declarația buclucașă și astfel s'a încheiat discuția asupra unui discurs despre care d. *Iuliu Maniu* a spus: »să nu se discute prea mult acest discurs».

Guvernul la Cluj

Vineri, în 28 Dec., guvernul a ținut o importantă ședință în capitala Ardealului, la Cluj. La sosire guvernul a fost întâmpinat de toate autoritățile Clujene, bisericești, civile și militare. S'a răscolit cu acest prilej sentimentul național până în adâncurile sale. Au vorbit fruntași bărbați ai vieții noastre politice, cari au luat parte activă la actul »Unirii», dnii: Al. Lapedatu, I. Inoulet, I. Nistor și Gh. Tătărescu. D. primministru a spus între altele:

»Acelora cari ne reclamă orașe și pământ noi le răspundem, nici un suflet și nici o brazdă; iar acelora cari ne propun schimbări și târguiești, noi le răspundem cu lozinca generației noastre, sub îndemnul căruia armata Regatului a trecut munții: ori toți într'o țară, ori toți într'un mormânt».

Situația actuală a guvernului

Situația actuală a guvernului pare foarte ciudată. Anumite cercuri, cari sunt în măsură să priceapă cum stau lucrurile, spun că guvernul e pe ducă. Aceasta din mai multe motive dintre cari cel mai puternic e că guvernul nu nu mai e stăpân pe situație.

Declarațiile dlui ministru Iamandi,

cerurile se deschid, ca să lumineze sfintele iesle dela Viflaim, v'ați gândit că viața pământescă are și bătuți de soartă, cari sunt nevoiți să stea departe de al lor, cari suspină și varsă lacrimi cu amar în bezna sură a înstrăinării de cuibul părintesc? V'ați gândit mai ales la aceia, pe cari sfintele sărbători ale bucuriei îi află prin spitale, pe la clinici, în paturile de suferință alor atât de felurite dureri omenești?

Vai, subsemnatul i-am văzut, în saloanele lungi ale clinicii, zeci de ființe, bărbați, femei, copii, cu ochii pironiți în gol și cu dureri grele nelinchipuite, sub legăturile albe, curate. Am auzit suspinele lor și, nu odată, chiar jalnicele și plângătoarele lor vaete, tradând junglurile morții. Cine nu este deprins cu asemenea priveliști, n'ar putea răbda multă vreme rămânerea între zidurile unei clinici. Ar fugi îngrozit, încă în aceeași zi, fără să mai caute înapoi, ca Lot când a părăsit, la poruncă de sus, cetățile menite peirli.

Am văzut acum, în Sf. Ajun al acestui Crăciun și în zilele următoare, una dintre clinicile universității din Cluj, anume *Clinica Chirurgicală* (unde se fac operațiile), condusă de către d. Profesor-medic *Dr. Alexandru Pop*, vestitul chirurg, care a scăpat atâtea sute și mil de vieți omenești și la care zilnic alegă câte 5—10 alți oropași ai soartei să-i smulgă din ghiarele înfricoșătoare morții. Am văzut

această clinică, unde însumi îmi aveam patul și porția de bandaje de fiecare zi. Și cu cât se apropia seara sfântă a Nașterii Domnului, sufletul meu se strângea tot mai tare. Îmi închipulam și-mi ziceam cu sfășietoare jale:

— Ce va fi aci, Doamne, în seara sfântă, când atâtea sute de inimi chinuite vor simți și mai arzătoare părăsirea lor? Putea-vor, leacurile și balsamurile doctoricești, să vindece și *ranele sufletești*, cari deodată cu ivirea celor dintâi stele, se vor deschide aici, în piepturile chinuite de suspine? Raza stelei dela Viflaim, va răsbate oare și între narcotice și bisturii, între uneltele însângerate ale unei clinici?

A sosit în sfârșit și seara sfântă. Marele oraș își huruie înainte viața nevăzută, pe sub fereștile clinicii, ca și ieri, ca și altă dată. Nici cerul însuși nu se îndură par'că să dea un semn de Crăciun. Nori suri, sterpi, se tot învâluie pe sus, fără să fluture un fulg, o mână de zăpadă.

În dimineața de ajun am auzit încă, fără greș, cărucioarele cu roțile de fier cari duc bolnavii la mesele de operații. Pe coridoarele lungi vezi oastea sprintenă a doctorilor tineri cu halaturi albe, lungi, cercetând »saloanele» cu bolnavi în visita de dimineața. Domnul Profesor, cu șeful său de lucrări și cu alți doi prieteni și colaboratori, se află în sala cea mică de operații, la un »caz foarte grav». Scoate piatră dela fiere ori dela ficat.

Se face ora 12 din zi. În satul meu dela »Vama Seacă» copiii pleacă cu »Moș Ajun», iar aci, în acest palat al durerii și al nădejdilor, vestea nașterii Mântuitorului poate nici nu cutează să se ivească. Se împarte mâncarea. Călugărițele îngrijitoare îndeamnă, cu glas blând, pe fiecare bolnav să-și la porția convenită, apoi se întinde pacea de după prânz, din fiecare zi. Azi nu sunt nici vizitatori. Rudeniile, prietenii, cunoștii, și-au uitat bolnavii. N'au vreme decât pentru dâșii.

Această liniște apăsătoare se prelungește până spre seară. Operații nu se mai fac. Doctorii se pare că au plecat și dâșii. Au familii, copii poate, acasă, unde trebuie să vină Moș Crăciun.

Bolnavii în saloane stau cu ochii pironiți în necunoscut, se gândesc la fericiții deacasă, se gândesc la alte Crăciunuri, când razele nașterii sfinte i-a luminat și pe ei. Ori poate și-au acoperit fețele supte de boală și plâng cu amar trista lor soartă potrivnică? Cine știe! Cerul s'a înfășurat pretutindeni în negurile nopții. Unde ești Moș-Crăciune? Tu nu ai urechi și inimă decât pentru cei sănătoși, pentru cei fericiți și zdraveni? Auzi Moș-Crăciune?

A, iată, la ora 6.30 seara, soneria dela poartă sună repetat și prelung, sună neîntrerupt. Tot palatul tresare. Se deschid ușile pretutindeni și coridoarele se umplu de do-

care este cel mai frumos și cel mai ieftin calendar românesc

a încercat apoi și mai mult itele guvernului. Așa că se și vorbea de pregătirea unui nou guvern, și anume guvern Mihalache.

D. Tătărașcu însă susține că toate acestea sunt svonuri și că guvernul va sta la putere încă mult. Așa că puntea anului a fost trecută de către guvern într-o situație nelămurită. Anul pe care am pornit, o va lămurii.

La național-tărăniști

În tabăra național-tărănistă s'au produs mari frământări în timpul din urmă. Am fost scris că dl Iuliu Maniu a fost împiedecat de către delegația permanentă a partidului să vorbească la Cameră. Dsa a trimis atunci conducătorilor partidului o scrisoare, prin care li anunță că se retrage din delegația permanentă a partidului.

Această retragere a produs mare vâlvă în toate cercurile politice ale țării. Ba a fost comentată și de ziarele din străinătate. Toți se întrebau: Ce va face acum d. Maniu? După cât se pare, d. Maniu s'a retras arătând prin aceasta că Dsa consideră greșită activitatea delegației permanente dar cu toate acestea nu va face zile negre partidului.

Tot în aceste zile, partidul național-tărănesc a sărbătorit a 16-a aniversare dela înființarea partidului țărănesc. La această sărbătorire, dnii Mihalache, Maniu, Vaida, Lupu ș. a. fruntași ai partidului au rostit cuvinte de solidaritate în jurul conducătorilor partidului.

Rugăm pe prietenii acestei gazete, în deosebi pe preștii noștri, să ne câștige abonați cât mai mulți. Dragostea față de această gazetă numai prin plățile regulate a abonamentului și prin câștigarea de abonați noi și buni plătitori ni-o putem arăta.

Comunicarea dlui deputat Ionel Pop despre stările dela Doftana

D. Ionel Pop, deputat de Turda, a făcut în ședința Camerei din 12 Decembrie următoarea comunicare:

Domnule Președinte,

Mă cred obligat să aduc la cunoștința dlui Ministru de Justiție următoarele:

Dintre ofiterii condamnați de Consiliul de Războiu al Corpului II Armată, în 21 Aprilie 1934, opt își execută pedeapsa, în penitenciarul dela Doftana. Pedeapsa stabilită de instanța de judecată e pentru fiecare dintre condamnați câte zece ani de reclusiune.

Celor opt dela Doftana li se aplică însă o altă pedeapsă: pedeapsa cu moartea, executată conștient și cu cea mai mare cruzime, prin prelungirea ei. Acești condamnați politici sunt supuși unui regim special, mai mult decât sălbatic, care trebuie să revărite orice fire de om. Un regim inadmisibil, în o țară de drept, nici față de cei mai primejdioși criminali ordinari.

Datele pe care le am mi-au fost comunicate de diferite rudeni de ale condamnaților, mi-au fost confirmate și din alte părți și oricât de necrezut ar fi ele, sunt perfect adevărate.

Condamnații sunt ținuți în celule individuale de 2x4 metri nelăcătate, 23 ore pe zi, fără să li se admită nici o ocupație. Chiar în ora când sunt duși la plimbare nu li se permite să schimbe cu nimic un cuvânt. Nu le este îngăduit să citească, să scrie. Chiar cărțile de rugăciuni și ceasornicele le-au fost ridicate.

În răstimpuri, fără nici o arătare de motive, sunt închiși în „celula H.", celula întunecoasă, umedă, nefacalțată, fără nici o mobilă, de aici un fel. Adeseori sunt treziți noaptea din somn și închiși în aceste celule.

Până la 20 August, au putut avea cel puțin haine de corp ale lor; atunci li s'au ridicat și hainele de pat, paturile, îmbrăcămintea căl-

duroasă, pe care o aveau. De atunci, nu au pe ei decât hainele-zdrențe ale închisorii, o cămașă și bocanci. Așa, lipsiți de orice haină caldă, sunt ținuți, de atunci, în celulele de gheață ale Doftanei, unde caloriferul funcționează defectuos, nedând nici o căldură din porțiunea de lemne mică, ce se jertfește pentru acești nenorociți.

Rudeniile condamnaților au încercat, în repetate rânduri, să le ducă flanele, cojoace, haine de corp mai groase, pe care să le poartă îmbrăca sub uniformă penitenciarului. Au încercat să le ducă albituri curate. Au trebuit să se întoarcă cu ele, neadmițând direcțiunea penitenciarului să fie predate condamnaților. Așa de ex. frații, un eumnat al fostului maior Nicoară, au fost opriți să li dea haine mai caldă; colonelul pensionat G. Fieșaru, fost senator, a trebuit să se întoarcă în satul lui, cu bițele haine de iarnă, cu care voia să l ferească de ger pe nepotul său, fostul căpitan Fieșaru.

Alimentația se face cu o rație de 4 lei pe zi, fără să li se îngăduie condamnaților să-și cumpere alimente dela cantina închisorii. Rudeniile lor în zadar au încercat să le ducă alimente. Direcțiunea închisorii a refuzat predarea lor.

În Septembrie—Octombrie, o lună încheiată, nu li s'a dat mâncare caldă. Bolnavi, nu au nici o îngrijire medicală. S'au refuzat chiar medicamentele, pe care le-au dus familiile lor.

Frumânziți, goi, fără încălzire, imobilizați în celule reci, drept pat acanduri acoperite cu o rogojină de stof, e natural ca cei opt condamnați, abia după câteva luni de regim de felul acesta, să fie azi sfârșiți, mâncați de boli, oameni care stau în fața groapei.

Lt.-colonelul Precup, piele și oase, umbră de om. Maiorul Nicoară, plin de reumatisme, Căpitanul Mesaroșiu, alienat. Căpitanul Fieșaru, paralizat de o mână. Toți pradă tuberculozei.

Nu putem trece nepăsători, văzând cum, pe deasupra legilor țării, pe deasupra sentinței

tori tineri în halaturi. Și de ici și de colo răsare câte unul. Servitorii stau alinați în fața intrării, ca la zi de praznic. Din saloanele apropiate câte un bolnav mai întărit scoate capul, să vadă ce este?

Sora Humillata, călugărița dela bolnavii de clasă, îmi spune:

— Vine și la noi Moș-Crăciun!

Cu adevărat, aud svon în toată casa, se aprind becurile electrice pretutindeni și parcă toate saloanele cu bolnavi au prins viață.

— Vine Moș Crăciun?

— Da. Însă aici nu este moș, nu este moșneag cu barba de fulor, nici cu spatele gârbovite. Este înalt, sdravăn, voinic, cu făptura de zid, însă cu fața prietenoasă și bună. În celelalte zile poartă nelipsita manta albă și mănușile de cauciuc din sala de operații.

Astăzi nu mai poartă halat, ci haina de sărbătoare a ori căruia orășan. Și nu vine singur. Alături își aduce soția, o doamnă încântătoare, dulce, cu părul auriu pe care o împresoară doi copilași voinici în vârstă de școală.

De astă dată d. profesor-director al clinicii nu-și mai adună asistenții, să plece la vizita de seară, ci urcă deadreptul la etaj, de unde auzim în curând glas înțeles de colindă:

*O ce veste minunată
Din Viflaim ni-s'arată
Astăzi s'a născut*

Cel fără de început

Cum au spus prorocii

Cu adevărat nu pare glas omeneasc. E corul mălucșelor (al călugărițelor) cari de peste 30 ani au în grijă bolnavii din clinicile universitare.

Glasul colindei sfinte însuflește și umple de simțire sfântă întreaga casă. Toți bolnavii cari au în oasele lor un strop de forță, se ridică din așternuturi, îmbracă halaturile vârgate și se trudesă să se apropie de salonul nr. 42 (al copiilor) dela etaj. Toți ologii, șchlopii, neajutorații au prins picioare, ca în timpurile biblice.

Sora Humillata îmi dă zor și mie:

— Pofțiți la serbare! E seara sfântă și pentru noi. E așa de frumos sus. Vă duce ascensorul.

În salonul copiilor cu adevărat e seară sfântă. În față, la dreapta, un brad voinic înoată în valuri de lumină. Cetina strălucește în promoroacă de argint. Ramurile îi sunt grele de fire aurite și de toate bunătățile pământului.

Jos la rădăcina bradului Ieslea sfântă. Micul Isus, înconjurat de Magii dela Răsărit, de ciobani și de Maica Sfântă, cuprinde cu ochi de raze toată sala, toată clinica.

De jur împrejur paturile copilașilor bolnavi cari parcă nici nu mai sunt pe lumea asta ci stau moși de ultimire la peștera din Viflaim, dimpreună cu Magii și cu păstorii. Sunt

ultate picioruțele lipsă (tăiate), mâinile operate, căpșoarele înfășurate în bandage. Aici, acum, în această sală, nu mai sunt bolnavi, nu mai sunt bătuși ai sorșii. Sunt numai ochi, suflete și inimi.

Aici e seară sfântă!

Serbarea are și program care fucepe acum. Un cor mic de copilași, băeți și fete, toți dintre bolnavii clinicii cari merg spre vindecare, ori boala lor nu-i leagă de pat, cântă frumos, femecător și dulce „Moș Crăciun cu piete albe“. Fericiții din lume nu-și pot închii la o clinică între paturi și bandage. Cum se amestecă în melodia sfântă bucuria Nașterii Domnului cu plânsul, lumina pomului de Crăciun cu umbrele nelămurite din colțuri. Că mică coristă ca de 5 ani, uite: parcă n'are un picior...! Ea însă, scumpa de ea, își ține ochișorii asupra micului Crist din Iesle și fericea îi într'aurește fața.

Bolnavii bătrâni, doamnele cari sunt de față și mălucșele fărămă, pe furis, picuri de lacrimi.

Al dollea punct: Copilașii, Ana Moldova din M hăș spune o poezie ocazională, mulțumind lui Dumnezeu care ne-a dat viața și domnilor doftori cari ne scapă de boale. Că spune cu avânt și curaj.

Urmează o mică piesă de teatru „Stafetica Maicii Domnului“ de Lia Hârsu, pe care

Cumpărați „CALENDARUL DELA BLAJ“

CALENDAR DE PĂRETE

UNIREA POPORULUI

PE ANUL 1935

1935	IANUARIE	31 zile
1	M	† Tăierea Impr. și sf. Vasile
2	M	Părintele Silvestru, Papa Romei
3	J	Prorocul Malahia
4	V	Sf. 70 Apostoli și Teoctist
5	S	Sf. mucenici Theopempt și Theona
6	D	† Botezul Domnului
7	L	Pror. Ioan Botezătorul
8	M	C. George
9	M	Sf. mucenic Polieuct
10	J	Sf. Grigorie al Nisei
11	V	Cuv. Teodosie Cinoviareul
12	S	Sf. martiră Tatiana

1935	FEBRUARIE	28 zile
1	V	Sf. mucenic Trifon
2	S	† Intâmp. Domnului
3	D	Duminică Talașilor
4	L	Cuv. Izidor
5	M	Muc. Agata
6	M	Cuv. păr. Vucol al Smirnei
7	J	Sf. păr. Partenie și cuv. Luca
8	V	Sf. muc. Teodor Strat.
9	S	Sf. mucenic Nichifor
10	D	Dum. Hanaanencei
11	L	Muc. Vlasie
12	M	P. Meletie
13	M	Cuviosul părinte Martinian
14	J	Cuv. părinte Auxentie
15	V	Sf. Apostol Onisim
16	S	Sf. mucenic Pamfil
17	D	Dum. Vameș. și Faris.
18	L	Păr. Leon Papa
19	M	Ap. Arhip
20	M	Cuv. păr. Leon al Cataniei (hârț)
21	J	Cuviosul părinte Timotei
22	V	Aflarea moșt. sf. din Eug. (hârț)
23	S	Sf. muc. Polycarp
24	D	Dum. Flului rătăcit
25	L	Păr. Tarasie
26	M	Păr. Porfirie
27	M	Cuv. păr. Procopie
28	J	Cuv. păr. Vasile mărturisitorul

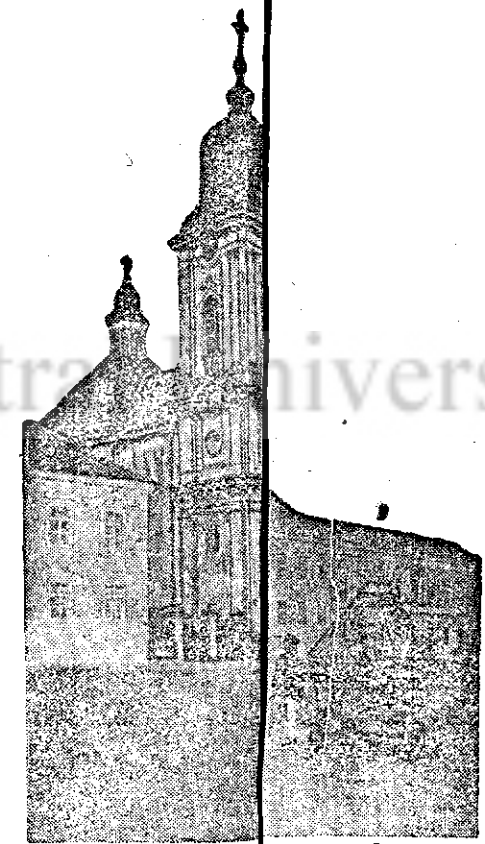
1935	MARTIE	31 zile
1	V	Cuv. muceniță Eudochia
2	S	Sf. mucenic Theodot
3	D	Dum. Lăsăturii de carne
4	L	Cuv. Gherasim
5	M	Muc. Conon
6	M	Sf.ii 42 mucenici din Ammorea
7	J	Sf. muc. Vas., Efrem, Capiton și alții
8	V	Cuv. păr. Teofilact al Nicomediei
9	S	Sf. 40 mucenici din Sevastia
10	D	Dum. lăsăturii de brânză
11	L	P. Sofronie
12	M	Păr. Teofan
13	M	Păr. Nichiforal Constantinopolului
14	J	Cuv. păr. Benedict
15	V	Sf. mucenic Agapie
16	S	Sf. mucenici Savin și Papa
17	D	Dum. întâia a Marelui Post
18	L	P. Chiril
19	M	M. Chris. și Daria
20	M	Părinții uciși în mânăst. sf. Sava
21	J	Păr. Iacob mărturisitorul
22	V	Sf. mucenic Vasile preotul
23	S	Cuv. mucenic Nicon
24	D	Dum. a doua a Marelui Post
25	L	† Bunăvestirea
26	M	Sobor Arh. Gavril
27	M	Maica Matrona din Tesalonic
28	J	Cuviosii Ștefan și Ilarion
29	V	Cuv. păr. Marcu și Cyril
30	S	Cuv. părinte Ioan Scărarul
31	D	Dum. a treia a Marelui Post

18	D	Duminică după Botez
14	L	Păr. uc. Sinai
15	M	Cuv. Pavel Teban
16	M	Cinstirea lanțului sf. ap. Petru
17	J	Cuv. păr. Antonie cel Mare
18	V	Ss. Atanasie și Ciril
19	S	Cuv. păr. Macarie Egipteanul
20	D	Duminică Leproșilor
21	L	Cuv. Maxim
22	M	Ap. Timoteiu
23	M	Sf. mucenic Clement
24	J	Cuv. Maica Xenia
25	V	† Grigorie Teologul
26	S	Cuviosul păr. Xenofont
27	D	Duminică lui Zacheu
28	L	P. Efrem Sirul
29	M	M. Ignat
30	M	† Sfinții Trei Ierarhi
31	J	M. Ciril și Ioan

17	D	Dum. Vameș. și Faris.
18	L	Păr. Leon Papa
19	M	Ap. Arhip
20	M	Cuv. păr. Leon al Cataniei (hârț)
21	J	Cuviosul părinte Timotei
22	V	Aflarea moșt. sf. din Eug. (hârț)
23	S	Sf. muc. Polycarp
24	D	Dum. Flului rătăcit
25	L	Păr. Tarasie
26	M	Păr. Porfirie
27	M	Cuv. păr. Procopie
28	J	Cuv. păr. Vasile mărturisitorul

17	D	Dum. întâia a Marelui Post
18	L	P. Chiril
19	M	M. Chris. și Daria
20	M	Părinții uciși în mânăst. sf. Sava
21	J	Păr. Iacob mărturisitorul
22	V	Sf. mucenic Vasile preotul
23	S	Cuv. mucenic Nicon
24	D	Dum. a doua a Marelui Post
25	L	† Bunăvestirea
26	M	Sobor Arh. Gavril
27	M	Maica Matrona din Tesalonic
28	J	Cuviosii Ștefan și Ilarion
29	V	Cuv. păr. Marcu și Cyril
30	S	Cuv. părinte Ioan Scărarul
31	D	Dum. a treia a Marelui Post

CALIRUL DE LAJ

Din casa nici unui creștin să nu lipsească
„Unirea Poporului” dela Blaj

Cețiți deci și răspândiți această gazetă, și îndemnați pe vecini și cunoscuți să o aboneze

1935	IULIE	31 zile
1	L	Sf. făcă de argint Cozma și Damian
2	M	Vestim. Mariei
3	M	Sf. mucenic Iachint
4	J	Sf. Andrei al Critului
5	V	Sf. Marta și cuv. Atan. și Lampadie
6	S	Cuv. părinte Sisoie cel mare
7	D	Dum. a treia după Rusalii
8	L	Muc. Procopie
9	M	Muc. Pancrație
10	M	Sf. 45 mucenici din Nicopol
11	J	Sf. muceniță Eufimia
12	V	Sf. mucenici Proclu și Ilarie
13	S	Soborul arch. Gavril și cuv. Ștefan
14	D	Dum. a patra după Rusalii
15	L	Muc. Chir și Iul.
16	M	Muc. Antinogen
17	M	Sf. marea muceniță Marina
18	J	Sf. mucenic Iacint și Emilian
19	V	Cuv. păr. Die și cuv. Ioana Macrina
20	S	† Sf. proroc Iliu
21	D	Dum. a cincea după Rusalii
22	L	Maria Magdalena
23	M	Muc. Trof. Foca
24	M	Sf. marea muceniță Cristina
25	J	Adormirea sf. Ana
26	V	Sf. mucen. Ermolao și cel împreună
27	S	Marele mucenic Pantelimon
28	D	Dum. a șasea după Rusalii
29	L	Muc. Calinic
30	M	Ap. Sila și Silv.
31	J	Sf. și dreptul Eudochim

1935	AUGUST	30 zile
1	J	Scoaterea sf. Cruci
2	V	Aducerea moșt. sf. arhid. Ștefan
3	S	Cuv. păr. Isachie, Dalmat și Faust
4	D	Duminică șaptea d. Rusalii
5	L	Muc. Eusigne
6	M	† Schimbarea la față
7	M	Cuviosul mucenic Dometie
8	J	Sf. Emilian mărturisitorul
9	V	Sf. apostol Matia
10	S	Sf. muc. și arhidiacon Laurențiu
11	D	Dum. opta d. Rusalii
12	L	Sf. muc. Foție și Anichit.
13	M	Cuv. Maxim
14	M	Sf. proroc Mihea
15	J	† Adorm. Maicii Domnului
16	V	Sf. mucenic Diomid
17	S	Sf. mucenic Miron
18	D	Dum. nouă d. Rusalii
19	L	Sf. muc. Andrei Stratilat
20	M	Pr. Samuil
21	M	Sf. ap. Tadeu și mucenița Vassa
22	J	Sf. mucenic Agatonie
23	V	Sf. mucenic Lupu
24	S	Sf. mucenic Eutihie
25	D	Dum. zecea d. Rusalii
26	L	Muc. Adrian
27	M	Cuv. Pimen
28	M	Cuviosul părinte Moise Arapul
29	J	† Tăierea cap. sf. Ioan Botez.
30	V	Ss. PP. Alexandru, Ioan și Pavel
31	S	Cinstitul brân al Peacuratei

1935	SEPTEMBRIE	30 zile
1	D	Dum. unsprezecea d. Rusalii
2	L	Muc. Mamant.
3	M	Muc. Antim
4	M	Sf. mucenic Vavila al Antiohiei
5	J	Sf. proroc Zaharia
6	V	Pomenirea minunii din Colasse
7	S	Sf. mucenic Sozont
8	D	† Nașterea Maicii Domnului
9	L	Ioachim și Ana.
10	M	Muc. Minodora
11	M	Preacuv. Teodora din Alexandria
12	J	Sf. mucenic Autonom
13	V	Sf. mucenic Cornelle sutașul
14	S	† Înălțarea sfintei Cruci
15	D	Dum. după Înălț. sf. Cruci
16	L	Muc. Enfemia.
17	M	Muc. Sofia
18	M	Cuviosul părinte Eumenie
19	J	Sf. mucenic Trofim
20	V	Sf. mucenic Eustate cu 2 fii
21	S	Sf. apostol Quadrat din Magnesia
22	D	Dum. săpt. I după In. sf. Cruci
23	L	Zem S. I. Bot.
24	M	Muc. Tecla
25	M	Cuvioasa maica Eufrosina
26	V	Mutarea sf. apostol Ioan
27	J	Sf. mucenic Calistrat
28	S	Cuv. păr. Hariton mărturisitorul
29	D	Dum. săpt. II după In. sf. Cruci
30	L	Muc. Grigorie

CETIȚI
CETIȚI
„UNIREA POPORULUI”
PREȚUL ANULUI:
Pe un an întreg
Pe jum. de an
Pe trei luni
„UNIREA POPORULUI”
Blaj, încă

1934	APRILIE	30 zile
1	L	Cuv. Maria Egipt
2	M	Păr. Tit
3	M	Cuv. părinte Nichita
4	J	Cuvioșii Iosif și Gheorghe
5	V	Sf. muc. Claudiu și Diod.
6	S	Sf. Eutihie, arh. Const.
7	D	Dum. a patra a Marelui Post
8	L	Ap. Irodion
9	M	Muc. Eupsichie
10	M	Muc. Terente (dente)
11	J	Muc. Antipa
12	V	Păr. Vasile mărturisitorul (dente)
13	S	Muc. Artimon
14	D	Dum. a cincea a Marelui Post
15	L	Ap. Aristarh
16	M	Muc. Agapia
17	M	Cuv. Simeon
18	J	Cuv. Ioan
19	V	Cuv. Ioan d. Peșteră
20	S	Cuv. păr. Teodor Trichina
21	D	Duminică Floriilor
22	L	Păr. Teodor Sich.
23	M	† Sf. Gheorghe
24	M	Sf. m. Sava și cuv. Elisabeta
25	J	Sf. ap. și ev. Marcu (12 ev.)
26	V	Sf. Vasile, ep. Amasiei (prohod)
27	S	Sf. muc. Simeon, fratele Domnului
28	D	† Sfințele Paști
29	L	† Ziua a doua a sf. Paști
30	M	† Ziua a treia a sf. Paști

1935	M AI U	31 zile
1	M	Sf. Ieremia prorocul (hârț)
2	J	Ad. moșt. sf. Atanasie cel mare
3	V	Sf. Timotei și Maura (hârț)
4	S	Sf. muceniță Pelagia
5	D	Duminică Tomii.
6	L	Dreptul Iov.
7	M	Muc. Acachie.
8	M	Sf. ap. și evanghelist Ioan
9	J	Sf. proroc Isaia
10	V	Sf. ap. Simon Zilotul
11	S	Sf. mucenic Mochie
12	D	Dum. Mironosifelor
13	L	Muc. Gliceria
14	M	Muc. Izidor
15	M	Cuviosul Pahomie cel Mare
16	J	Cuviosul Teodor sfințitul
17	V	Ap. Andronic
18	S	Sf. mucenici Teod. și Dionisie
19	D	Duminică Slăbănogului
20	L	Muc. Talaleu
21	M	† Constantin și Elena
22	M	Sf. mucenic Vasilise
23	J	Păr. Mihai mărturisitorul
24	V	Cuviosul Simeon cel din munte
25	S	Aflarea cap. Sf. I. Botezătorul
26	D	Duminică Samarinencei.
27	L	Muc. Terapont
28	M	Păr. Nichita
29	M	Cuv. Muceniță Teodosia
30	J	Cuviosul părinte Isachie
31	V	Sf. mucenic Ermie

1935	I UNIE	30 zile
1	S	Sf. mucenic Iustin Filosoful
2	D	Duminică orbului
3	L	Muc. Lucian
4	M	Păr. Mitrofan
5	M	Muc. Dorofteiu
6	J	† Înălțarea Domnului
7	V	Sf. mucenic Teodot
8	S	Sf. marele muc. Teodor Stratilat
9	D	Dum. sf. Părinți dela Nicea
10	L	Muc. Timoteiu
11	M	A. Vart. și Varnava
12	M	Cuv. părinte Onufrie cel mare
13	J	Sf. muceniță Achilina
14	V	Sf. proroc Eliseu
15	S	Sf. proroc Amos
16	D	† Sfințele Rusalii
17	L	† Ziua a doua a sf. Rusalii
18	M	Muc. Leonte
19	M	Sf. ap. Iuda, fratele Dom (hârț)
20	J	Sf. mucenic Metodie
21	V	Sf. muc. Iulian din Tarsis (hârț)
22	S	Sf. muc. Eusebie
23	D	Duminică tuturor sfinților
24	L	† Nașt. sf. Ioan Botezătorul
25	M	Muc. Febronia
26	M	Cuviosul David din Tesalonic
27	J	Cuv. Samson, primit. de străini
28	V	Aducerea moșt. sf. Chir și Ioan
29	S	† Sf.ii ap. Petru și Pavel
30	D	Dum. doua după Rusalii

7	D	Dum. a patra a Marelui Post
8	L	Ap. Irodion
9	M	Muc. Eupsichie
10	M	Muc. Terente (dente)
11	J	Muc. Antipa
12	V	Păr. Vasile mărturisitorul (dente)
13	S	Muc. Artimon
14	D	Dum. a cincea a Marelui Post
15	L	Ap. Aristarh
16	M	Muc. Agapia
17	M	Cuv. Simeon
18	J	Cuv. Ioan
19	V	Cuv. Ioan d. Peșteră
20	S	Cuv. păr. Teodor Trichina
21	D	Duminică Floriilor
22	L	Păr. Teodor Sich.
23	M	† Sf. Gheorghe
24	M	Sf. m. Sava și cuv. Elisabeta
25	J	Sf. ap. și ev. Marcu (12 ev.)
26	V	Sf. Vasile, ep. Amasiei (prohod)
27	S	Sf. muc. Simeon, fratele Domnului
28	D	† Sfințele Paști
29	L	† Ziua a doua a sf. Paști
30	M	† Ziua a treia a sf. Paști

7	D	Dum. a patra a Marelui Post
8	L	Ap. Irodion
9	M	Muc. Eupsichie
10	M	Muc. Terente (dente)
11	J	Muc. Antipa
12	V	Păr. Vasile mărturisitorul (dente)
13	S	Muc. Artimon
14	D	Dum. a cincea a Marelui Post
15	L	Ap. Aristarh
16	M	Muc. Agapia
17	M	Cuv. Simeon
18	J	Cuv. Ioan
19	V	Cuv. Ioan d. Peșteră
20	S	Cuv. păr. Teodor Trichina
21	D	Duminică Floriilor
22	L	Păr. Teodor Sich.
23	M	† Sf. Gheorghe
24	M	Sf. m. Sava și cuv. Elisabeta
25	J	Sf. ap. și ev. Marcu (12 ev.)
26	V	Sf. Vasile, ep. Amasiei (prohod)
27	S	Sf. muc. Simeon, fratele Domnului
28	D	† Sfințele Paști
29	L	† Ziua a doua a sf. Paști
30	M	† Ziua a treia a sf. Paști

16	D	† Sfințele Rusalii
17	L	† Ziua a doua a sf. Rusalii
18	M	Muc. Leonte
19	M	Sf. ap. Iuda, fratele Dom (hârț)
20	J	Sf. mucenic Metodie
21	V	Sf. muc. Iulian din Tarsis (hârț)
22	S	Sf. muc. Eusebie
23	D	Duminică tuturor sfinților
24	L	† Nașt. sf. Ioan Botezătorul
25	M	Muc. Febronia
26	M	Cuviosul David din Tesalonic
27	J	Cuv. Samson, primit. de străini
28	V	Aducerea moșt. sf. Chir și Ioan
29	S	† Sf.ii ap. Petru și Pavel
30	D	Dum. doua după Rusalii

BCU Cluj / Central University Library Cluj

judecătorești, sunt chinuși omeni, sunt omorâți cu bună știință.

Oricare ar fi vina lor, ei nu sunt scoși din lege și nu au încetat să fie oameni.

Intreb respectuos pe Domnul Ministru de Justiție, dacă are oare cunoștință despre aceste stări, dacă e aplicat să facă să fie curmate?

Aș dori, să binevoiască Domnul Ministru de Justiție, să-mi dea răspunsul Dsale, după ce va fi făcut o anchetă obiectivă, asupra stărilor pe care le-am arătat.

Sper că răspunsul, pe care îl voi primi apoi, va fi satisfăcător și nu voi fi silit să anunț o interpelare în această chestiune.

In amintirea lui Ioan Coltor

În ultima zi a anului de care ne-am despărțit, s'a depănat de pe caerul vremii un an de zile dela moartea fostului canonic *Ioan Coltor*. A plecat în ultima zi a anului, pe acelaș drum, fără întoarcere, ca și el. În mormântul dela marginea cimitirului, frumos îngrijit de rude binevoitoare și des cercetat de mulțimea acelora cari l-au cunoscut, cari l-au auzit de faimă și l-au admirat, își doarme somnul lin, încoronare cerească a vieții sale împrăștiată griji celor mulți.

Amvonul catedralei și bisericuța din marginea târgului l-au așteptat zadarnic în sărbătorile Crăciunului, ca să îmbrace în cuvinte vrăjite taina nașterii Mântuitorului. În locu său, a plutit chinuitoare aceeași întrebare care l-a însoțit moartea-i fulgerătoare în zilele de sărbătoare creștinească ale Crăciunului lui 1933.

Cei ce l-au așteptat ca și'n anii trecuți, au reînviat în suflete figura lui de arhanghel, frumuseța vorbelor și a gesturilor sale, oferindu-i această amintire prios în lăcașul lui de dincolo de veacuri și de mormânt.

recomandăm călduros pentru serbările „Agru”-lui. Rolul principal îl are copilașul *Emil Nistor din Cenade*, cu o copilă de aceeași soartă.

Isprăvindu-se pâinea în casa părintească, ei pleacă la biserică din sat, să caute pe Maica Domnului. Însă n'o găesc acasă, ci numai pe slujitoarea ei, pe măicuța călugăriță. Aceasta le ascultă păsul, va spune durerea lor la Maica Domnului și în căsuța săracă din margine de sat se va sălășlui belșugul.

Programul se completează cu cântecul de Crăciun „Venși prunci cu toți”; fetița *Irina Văra* din Căcuclul Mare spune poezia „Astăzi este Moș Crăciun”, și de încheiere colinda „O ce veste minunată”, tot corul copiilor.

Mai adaogați la program colinda ca din sferele cerești a corului măicuțelor, cari încunună pomul de Crăciun și cu mătaniile lor atârinate la brâu, cu cruciulițele atârinate la piept dau dovadă că suntem într'o casă creștinească pe deantregul, unde știința omenască și-a dat mâna cu credința creștinească, spre alinarea și vindecarea suferințelor omenesci.

Programul acestei serbări, pomul de Crăciun, și toată atmosfera din sală a fost atât de mișcătoare încât un timp, lacrimile de bucurie și de emoție, n'au mai putut fi stânjenite. Însuși d. profesor-director al clinicii își tot plimbă batista pe la ochi, culegând mărgeleștii de argint. Numai copilașii bolnavi nu lacrimăază. Ei bat în palme de bucurie, văzând câte minunății îi așteaptă. Crăciunul lor este deplin și fericit. Unul, mititelul din colț, mai

† Baciul Borza

— A murit un gospodar luminat, om de mare ispravă, suflet larg, inimă bună și prețuit colaborator al „Unirii Poporului” —

Nenea Ignat Borza sau „Baciu Borza” cum îl spunea toată lumea s'a născut la Borzești [numit atunci Berchiș] în marginea mocănișii (jud. Turda) la ziua de Sf. martir Ignat 1855. Tatăl său, țăranul voinic: Todoru Ursului, nu-i prea lăsa la școală, încât setea de carte și-o potolea învățând pe ascuns cu diacul satului dintr'o bucoavnă: Azi, buche vede. A împărțit ca flăcău soarta tuturor locuitorilor acestui sărac sat de munte, lucrând în parte cucuruzul ungarilor pe Câmpia Turzii și „peste apă” (Arieș). Intrând în miliție, deșteptăciunea sa naturală și calitățile sale firești: energia, hărnicia, omenia îl croiesc repede drum și în lumea străină. A stat în garnizoană la Eisenstadt în Austria și la Alba Iulia, ajungând curând sergent major. În 1877 (pe timpul războiului româno-ruso-turc) face pază la granița Moldovei.

Pe vremea aceea la Regt. 50 — gloriosul descendent al Regimentului II de graniță dela Năsăud — era o adevărată cetate și școală a românismului și naționalismului activ. Numeroșii ofițeri români (Maloru Boeriu, Mărgineanu, Jacobovici, Fieșeriu) nu erau sufletește despărțiți de subofițerii români, care formau majoritatea reangajaților și șarjelor. Aveau săli, cazinouri de lectură și învățatură românească, citeau toate ziarele românești, aranjau petreceri, serbări românești, înfrățindu-se cu intelectualii orașului, cultivând memoria lui Iancu, a martirilor Horia, Cloșca și Crișan, așa de vie în Alba Iulia.

23 ani a servit ca sergent-major, având într'o vreme toate magaziile cu efecte militare a falniciei cetăți sub administrația sa, apoi

greu bolnav, nu se poate ridica să vadă bine pomul de Crăciun și bunătașile de jos. Întoarce capul, scâncind fericit și întinde numai mânușele.

Meritul serbării de astăzi îi revine, directorului și patronului sufletesc al clinicii, d-lui Prof. Dr. Alexandru Pop, care, precum vedem, nu este numai director științific și chirurg șef, ci cu adevărat și patron sufletesc cu nume atât de rece. Prin această serbare de astăzi, pregătită cu atâta discreție dar cu deplină mână largă, a dat strălucită dovadă, că aici este nu numai clinica bisturului și a trupurilor betege, ci și o *clinică sufletească*, de o înaltă concepție morală, unde medicii știu că n'au de operat numai în carne, ci au de întărit și suflete pe cari cum le-ar putea fortifica mai bine, decât îndreptându-le, cu asemenea prilejuri, spre raza stelei din Viflaim, la Imbucurătorul lumii.

Când am coborât din etaj spre chilia mea singuratică, am văzut că în fiecare salon, în fiecare sală de betegi, era câte un pomșor de Crăciun, cu toate podoabele și harurile lui. Bunele măicuțe au avut mult de muncit.

Așa am găsit și în cămăruța mea unul: brăduțel tinăr, brăduțel sfânt, cu leslea la rădăcină și cu Magii dela Răsărit, închinându-se de nașterea copilașului dumnezeesc.

Cu sufletul plin, am adormit fericit. Moș Crăciun, cel dulce, cel scump, din copilărie, a veghiat credincios la căpătâiul meu.

A. M.

fiind numit administrator al „Regiei” de aprovizionare cu alimente a întregii garnizoane mari.

Aici și-a putut desvolta baciul Borza toate aptitudinile sale și toată energia sa de admirat.

Sub cetate a înjghebat în scurtă vreme o gospodărie uriașă, o grădină imensă de zarzavat, în care se făceau și săpăturile sistematice pentru desgruparea minelor orașului roman Apulum. Țăranul dela Berchiș a ajuns să înlocuiască nu odată pe harnicul profesor Dr. Cserni Bela, conducătorul acestor săpături, care au scos la iveală ruinele unei băi publice și a câtorva palate astupate de pământ.

Eșind dala armată, i-se acordă cantina în noua cazarmă a sapeurilor, ca semn de distincție. De atunci începe să joace un rol tot mai însemnat în societatea românească a orașului Alba Iulia, în care o pătură mijlocie începuse a se înfiripa.

Biserica gr. catolică din Maier — leagănul unirii noastre cu Roma — îl alege de primcurator.

Luând parte la acțiunea de întovărășire economică, susținută de regretatul V. Osvadă, I. Borza înființează o tovarășie de asigurare de vite, alta de înmormântare, funcționând și aci în slujba ce reclamă atâta muncă și jertfă: casieria. La „Reuniunea Meseriașilor, Comercianților și Economilor Români din Alba Iulia” joacă un rol important de animator și organizator (23 Iunie 1901 — 5 Mai 1913) în calitate de membru în comitet, controlor, cassar și vice-președinte.

La parte activă și îndeamnă pe toți al săi să adere la mișcarea culturală a „Astei” dar și la cea politică ce luase proporții tot mai mari atunci: adunări populare ale Partidului Național Român. Era nelipsit dela manifestațiile grandioase organizate de Maniu, Vaida, Viad și localnicii, la Alba Iulia, Vinț, Ighiu.

Casa sa era deschisă pentru toți românii. Axente tribunalul dela 1848, îl vizita adesea.

De Teluș în special îl legau puternice legături: soția sa Valeria n. Rașu, cu care a trăit 49 ani, era originară din această fruntașă comună românească de grăniceri. Dar legăturile de cunoștință i-se lărgiseră în acest timp sensibil în regiunea întreagă: raporturi comerciale, legături sociale, simpatii naționale.

Crescuse în casa sa atâția școlari străini — pe lângă uncul său fiu Alexandru, acum profesor universitar la Cluj, fost secretar general al Min. Instr. și apoi senator. A crescut însă și negustorii de ispravă, cum sunt Avram Orga din Alba Iulia și Nicolae Stanciu din Lancrăm.

O adevărată pasiune a sa a fost să adune rudele sale dela Berchiș și foarte mulți orfani, în jurul său, crescându-i la școli, învățându-i meșteșuguri, ajutând pe cei de acasă din Berchiș să-și înfiripe grădini de pomi, stupării. Acestea erau pasiunile sale nobile, în care a ajuns adevărat maestru.

Cumpărându-și o moșioară la Turda, se mută acolo în 1911. Aici începe o nouă viață de gospodar pasionat și luminat.

Vila, stupii, pomii sunt viața sa. Și aici este ales primcurator al bisericii unite din Turda-nouă pe care o pune în rând. Înființează reuniuni și aici. Pornește pe sate făcând conferințe despre stupărit. Înființează biblioteca populară ce-i poartă numele, la Berchiș.

La 1918 se prăbușește Ungaria și la ființă România Mare.

Ce câmp de activitate i-se deschide lui Baciul Borza, cel înțelept la sfaturi și cu experiențele atât de bogate ale unei vieți de muncă harnică!

că nu am tipărit decât foarte puține exemplare

Școala îl are ca stâlp în Turda-nouă și mai ales în satul său natal. Ajută la înființarea internatului dela liceul din Turda. Acțiunea economică întreprinsă de autoritățile românești îl au de colaborator benevol: conferențiar, propagandist, membru în diferite comisii și publicist. Acest om, cu ochiul ager spre a învăța însuși și cu sufletul larg spre a împărtăși și altora, publică tot mai multe articole de cumiști sfaturi, bogate cunoștințe practice și originale observații în natură, prin revista agricolă a dlui Bengescu și în „Unirea Poporului” din Blaj, care era foala sa favorită. Înființează „Reuniunea Stuparilor români din Turda”, a cărei suflet a fost.

Amator mare al rozelor — fusese din Alba Iulia încă — ajunsese să-și împrejmuiască viața cu un gard viu de rugi, printre care era plin de roze altoite, în toate culorile și toate rasele pe care le cunoștea ca un rozierist de seamă, pe cum era un eminent cunoscător al soiurilor de viță de vie și al pomilor.

Se putea să nu fie unul din primii români care a îmbrățișat cultura fasolei „soia”, scriind articole, despre cultura acestei plante prin „Libertatea” și „Tovărășia” și „Unirea Poporului” precum și un propagator al culturii viermilor de mătasă?

La 1931 este răsturnat de o trăsură, venind dela iubita sa „hodac” (fermă) (de lângă Turda, și scăpat de moarte de doctorii Hășeganu, Sârbu, Telea, a mai tânjit 3 ani și 4 luni. La începutul iernii s'a întors starea sănătății spre rău — fără să zacă măcar o zi în pat! — iar la 19 Decembrie s'a stins în, cu o zi înainte de a intra în al 80-lea an al vieții.

Moartea și înmormântarea sa au fost un prilej luminos pentru atâția, ca să-și arate stima și recunoștința față de acest bărbat vrednic, sau cum îl caracterizează vestitul profesor dela Universitatea din Cluj. E. Racoviță: „român de ispravă, viol, optimist, harnic și iradiând simpatia, ce a fost Ignat Borza”.

Biserica l-a făcut cinstea să-l ridice ca tatalcul în biserică pe care a iubit-o și slujit-o cu devotament atâția ani, dându-i și loc de înmormântare lângă biserică. S'au adunat toți preoții din Turda și satele din jur să-l facă prohodul duos. Învățătorimea din Turda a venit „în corpore” la înmormântarea aceluia, care a „prelucrat” școala dela regimul ungar. A fost de față întregul consiliu comunal al comunei sale natale, care a și primit botezul de Borzești, în România mare, după numele aceluia care a schimbat înfățișarea întregii comune prin munca și acțiunea sa economică-culturală. L-a jeluit școala din Borzești și foarte mulți din celea peste 80 familii de mici slujbași, intelectuali, gospodari luminați, care „prin poarta casei domnului Borza” au ieșit în lumea românească, ajungând la pâine și serviciu, în Turda, Cluj și în largul țării.

L-a jeluit soția, fiul, nora și cei cinci nepoți, apoi rude nenumerate, toți intelectuali din Turda, mulți din Alba-Iulia, Blaj și Cluj; atâția nevoiași pe care i-a îndrumat și ajutat.

Îl deplânge și regretă și „Unirea Poporului” pe acest colaborator violu, nu făcut prin învățătură de școală, ci născut și format din experiența vieții.

Ce pildă admirabilă de viață laborioasă, închinată neamului său, bisericii, ridicării unui sat, creșterii familiei sale, de care a fost mândru, cu discreția omului superior!

Societatea în mijlocul căreia a trăit va simți desigur un gol real, pierzând pe acest moșneag vrednic și înțelept.

Dorim, din toată inima, an nou fericit cetitorilor, prietenilor și colaboratorilor acestei gazete, și, mai ales, an nou fără de păcate, an nou cu binecuvântare dela celace timpurile și anii i-a pus întru a sa putere.

Abonament nou

Cu acest număr intrăm într'al 17-lea an de viață al acestei gazete. Am lucrat 16 ani, cu toată însuflețirea și dragostea pentru luminarea și însuflețirea cetitorilor noștri. Cele 16 volume încheiate cuprind tot sufletul, toată strădania, toată însuflețirea noastră.

Vom lupta și în viitor, cu aceeași dragoste și însuflețire, cu același suflet neîmbătrânit pentru binele neamului și al bisericii noastre.

Însuflețirea și dragostea noastră însă trebuie să ni-o răsplătească cetitorii noștri prin aceea că ne plătesc la vreme și regulat abonamentele.

Vă rugăm să credeți că alfel nu ne putem îndeplini menirea pe care o avem.

Pentruca să nu îngreunăm prea mult pe lubii noștri cetitori, am hotărât să prelungim data de iertare a vechilor datorii, până la 28 Februarie 1935. Celce nu vor plăti până atunci întreagă datoria, așa cum am arătat în numerii trecuți și am trecut cu roșu pe adresa din fruntea numărului 50 din 16 Decembrie 1934 al gazetei noastre, vor fi trecuți în lista neagră, li-se va sista gazeta, și vor fi predați avocatului nostru, pentru a-i împrescua.

Am dat însă un soroc, ca toată lumea să-și poată face datoria și nimenea să nu păcătuiască împotriva poruncii a cincea dumnezeiești.

Abonamentul rămâne cel vechiu, adică 150 Lei la an și 75 Lei pe o jumătate de an.

Restanțele se pot plăti și în rate.

Intru mulți ani Stăpâne! Pornim pe drumul anului sub oblăduirea sfântului Vasile, al cărui nume îl poartă și inbitul nostru Păstor, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit. Folosim acest prilej spre a-l exprima urările noastre de bine, cerșindu-i dela Dumnezeu încă ani mulți și sănătoși, spre binele turmei sale. Intru mulți ani Stăpâne!

Anul nou la Blaj. În noaptea anului nou, publicul blăjan a luat parte la reveillon-ul organizat în sala de gimnastică a liceului de băieți, de către casina română. Programul a fost alcătuit din „cronica anului”, cu întâmplări hazlii, puncte de cor, de vioară și declamări. — În ziua de Anul Nou a avut loc

o recepție a autorităților bisericești, civile, militare, a școlilor și a Reuniunii Comercianților și Industriașilor la prefectură, după care, reprezentanții prefecturii cu tot, au trecut toți la reședința metropolitană, prezentându-se la P. Sf. Sale Mitropolitului Vasile urări de bine cu prilejul anului nou și a zilei numelui Bisericii Sale.

Un profesor se află în greva foamei de 25 de zile. La începutul lunii Decembrie, anul trecut, a fost arestat la Chișinău și depus la închisoare profesorul Constantin nescu-Iași. Dsa susține că e nevinovat, și semn de protest a declarat greva foamei. Ziua de anul nou s'au împlinit 25 de zile când n'a mai mâncat nimic. În aceeași zi a declarat greva setei, a somnului și a căldurii. Starea sănătății sale s'a înrăutățit așa încât se crede că nu va mai scăpa cu viață.

Semne bune. În toamnă am avut prilejul unei observații mulțumitoare: datornicul au plătit la bancă în limita așteptărilor, primă dovadă că lucrurile merg spre bine. Acum de sărbători altă dovadă. După o statistică sumară, s'a observat că vânzările cumpărăturilor cu acest prilej, au fost cu mult mai multe decât în anii trecuți. Și dacă n'a fost ca în anii cei buni, în schimb n'a fost ca în anii cei răi. Un an de trecere. Și fiindcă venim dela rău, să nădăjduim că mergem spre bine.

S'a terminat repararea palatului regal. O aripă a palatului regal din Bacureș a fost nimicită de foc mai anii trecuți. Reparația, de mult începută, s'a terminat abia acum. Palatul a fost înzestrat cu cele mai moderne aparate mai ales în ce privește instalația electrică și aparatele de stins focul. Când s'a dat foc este prea încălzită, deasupra plafonului s'a produs o mică explozie, care, prin niște găuri mici de tot, împrăștiie un lichid special. Focul se stinge astfel automat și cât ce a început. Aripa nouă a palatului a fost inaugurată în anul nou.

Pentru împădurirea terenurilor. Multe din pădurile țării noastre au fost nimicite în timpul și mai ales după războiul mondial, rămânând astfel lipsită de o comoară și o frumusețe naturală cum rar țării să mai albească. Conducătorii noștri și-au dat seama că s'a lucrat rău atunci când s'a permis ca, pe un preț de nimic să se taie păduri întregi, și de aceea, la ministerul agriculturii și domeniilor s'a întocmit un plan de reîmpădurire a terenurilor striccate. S'a numit o comisie care va trebui să studieze bine chestiunea și, în legătură cu camerele de agricultură, va trebui să aplice programul fixat. — Multe păduri frumoase au fost distruse și cam târziu s'a văzut greșala. Dar mai bine mai târziu decât niciodată.

Au tras cu armele în biserică. În Mexico, țara săibătăciilor, mai mulți revoluționari au intrat în biserică pe când lumea asculta sf. liturghie. Revoluționarii au început să scriere și să tragă focuri de arme omorând persoane. După această păgânească faptă, ei au dispărut.

Un lac parfumat. În apropierea capitalei Australiei de miazăzi, care este orașul Perth, este lacul Tucan, care este parfumat adică apa lui miroasă a parfum foarte fin, clar și din depărtare de mai mulți kilometri

De pe masa nici unui creștin bun și adevărat

Parfumul acestei ape vine dela milioanele de flori de tămăie cari se află în jurul lui și împrejurul pâraielor ale căror ape se scurg în acel lac. Cei ce se scaldă în apa lacului acestuia, si rămâne pielea binemirosoare mai bine de 24 de ore. Sălbatecii din Australia foloseau apa acestui lac ca apă fermecătoare. Săptămânile trecute și-a deschis un meseriaș din Pesth, o fabrică de spălătorie în apropierea lacului. Albiturile spălate în apa acestui lac, miroase foarte bine, așa că, mai ales doamnele, plătesc bucuros cât de mult, numai să-și poată spăla albiturile în fabrica cea nouă.

Constituire. *Agru Secția tinerimii Astru Asociația Națională a Studenților Români Uniți*, din Cluj și-a ales și constituit pe anul de școală 1934—1935 următorul *Comitet*: Președinte: Octavian Dănilă. Vicepreședinte: Vasile Șuteu. Secretar general: Ion A. Pop-Câmplău. Casier: Ioan Oșanu. Bibliotecar: Cornelia Gheție. Secretar de șed. plen: Romul Pop. Secretar de șed. com.: Sidonia Pop. Controlor: Silviu Manu. Membrii în comitet: Veturia Borza și Ștefan Șuteu.

Seletzki va fi eliberat? Cetitorii boștri și-au spus spre cine este vorba. Seletzki a fost reprezentantul uzinelor de armament „Skoda”, și acum se află la închisoarea Brașov unde ispășește o pedeapsă de 5 ani, pentru ilegalitățile săvârșite. Acum mai nou se vorbește că el va fi grațiat cel mai târziu la 1 Aprilie a. c., lertându-i-se astfel trei ani din pedeapsă.

Coroi trimite scrisori de amenințare. Mai mulți comercianți din Botoșani au primit scrisori dela banditul Coroi, prin cari erau amenințați cu moartea și cu alte pacoste în caz că nu vor depune într'un anumit loc o anumită sumă de bani. Poliția și jandarmeria au luat întinse măsuri de pază pentru prinderea banditului.

In loc de colinde l-au cântat prohodul. Câțiva copii dintr'o comună din jud. Bălți, au plecat la colindat și au intrat și la locuința unui moș bătrân de 85 de ani, care locuia singur într'o casă mărginașe. Intrând în casă cu steaua, au aflat pe bătrân înțepenit, mort de cine știe câte zile. Și'n loc de colinde, venit preotul și l-a cântat prohodul.

Crăciunul celor săraci. O groaznică nenorocire s'a întâmplat la Cluj în ajunul Crăciunului. Un muncitor de 49 de ani care-și îngrijea și mama, o bătrână de 70 de ani, a rămas fără luuru și astfel sărbătorile Crăciunului l-au găsit fără nici un ban în casă, fără mâncare de încălzit și fără mâncare. De durere, a luat atunci un revolver, și-a împușcat mama apoi pe sine, murind amândoi pe loc.

Nenorocirea alor trei copii. Trei copii mici dintr'o comună din județul Bălți, au rămas lăsați singuri acasă. Soba fiind stricată, au început să fumege înăbușind pe toți cei trei copii. Când părinții au sosit acasă, l-au găsit pe toți trei morți.

I-s'a făcut dreptate după 14 ani de neputință. În anul 1921 un șef de gară din Sasarabia a fost acuzat de săvârșirea mai multor nereguli și astfel a fost dat afară din slujbă și trimis în fața judecării. Cu amânări și amânări, procesul s'a terminat abia în ultimele zile. Dar ceceace e mai trist, e că după 14 ani de târăgăneală, a fost găsit nenorocit și a fost repus în slujbă. A suferit încă 14 ani degeaba.

Scrisoare din Șercaia

Cerc cultural. „Cercul cultural Șercaia”, de sub conducerea d-lui Ioan Dumitrescu Inv. dir. în Helmeag, a ținut o șezătoare culturală în comuna Vad. Ca oaspeți a luat parte, pe lângă învățători, și d. Ioan Cocișiu, dir. școlii normale din Făgăraș, originar din Vad, precum și profesorii aceleiași școli normale, d-nii: Grățian Capătă, Rebreanu, Tărcu și Alexe Ciocan, deasemenea și elevii din cl. a VII a normală. Lecția practică, în locul unui învățător, a ținut-o d-l revizor școlar Eugen Popescu, dezvoltând tema „Luptele lui Ștefan cel Mare cu Turcii”. Această lecție a fost ținută cu elevii clasei a IV a primară. Este de remarcă gestul d-lui revizor școlar, care nu numai controlează felul de a preda o lecție a învățătorului, ci însuși arată învățătorilor și elevilor felul de a preda o lecție. D-l profesor Grățian Capătă a arătat învățătorilor unele metode noi de predare din pedagogie. La ora 11 cu toții au luat parte la serviciul divin, unde preotul Valeriu Crișan din Șercaia a tălcut Evanghelia zilei, vorbind despre glasul de ch mare alui Isus la cina vieții de veci și a fericirii celei veșnice. După amiază a urmat în continuare conferința intimă a corpului didactic, unde d-l inv. dir. Coriolan Strambu din Vad a vorbit despre viața și opera d-lui Dr. C. Angelescu. La ora 2 a început conferința pentru popor. D-l farmacist Petru Langa din Făgăraș a vorbit despre creșterea și îngrijirea copiilor. D-l profesor Rebreanu a vorbit despre viitorul războiu, războiul cu gaze. Elevii școlii normale au executat frumoase exerciții de gimnastică, sub conducerea d-lui profesor Alexe Ciocan.

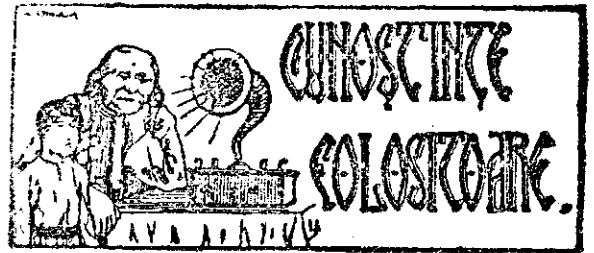
Elevii școlii primare au cântat apoi în sală imnul regal. D-l revizor școlar Eugen Popescu a vorbit despre unirea națională și îndrumarea poporului spre o viață mai bună, în ce privește felul lui de traiu și gospodăria lui. D-l prefect Dr. Ioan Bărsan a mulțumit corpului didactic pentru educația culturală ce o face în mijlocul poporului. Au urmat apoi diferite cântece și jocuri naționale, executate de elevii școlii primare din Vad, cari au jucat sub conducerea corpului didactic și piesa „Nașterea Mântuitorului”. Corul școlii normale, de sub conducerea d-lui profesor Alexe Ciocan, a cântat ariile, „Foaie verde de trifoi”, „Foaie verde de secară” și altele, iar elevul normalist Ioan Oltean a cântat o doină. Orchestra școlii normale a executat diferite arii naționale. Implinindu-se 25 ani dela moartea canonicului Dr. Augustin Bunea, originar din Vad, azi căad într'u amintirea lui se țin serbări comemorative la Blaj, în Vad a vorbit despre viața și opera lui Dr. Augustin Bunea, d-l Ioan Cocișiu, directorul școlii normale din Făgăraș, originar și dânsul din Vad. Această sărbătoare a luat sfârșit la ora 6 seara.

Edilitate. Drumul, ce duce la gară din târgușorul nostru, este într'un hal fără de seamă, fiindcă pe acest drum circulă la gară zilnic sute și mii de cară, cari transportă piatră de bazalt pentru societatea „Svenska”, cartofi, lemne livrate de particulari, precum și de stat din pădurea statului dela Comăna de sus. Acest drum este un drum județean și atragem atențiunea celor în drept asupra acestui drum, devenit aproape impracticabil, pentru a fi reparat cât mai curând.

Repausul duminical. D-l prefect al județului Făgăraș, cu Nr. 9270—1934/A din 27 Sept. 1934, a oprit cu desăvârșire orice lucr-

la câmp, sau în interiorul comunelor precum și orice transporturi de mărfuri, sau materiale, în zilele de dumineci și sărbători legale, oprind în acelaș timp pe consilierii comunali de a ținea ședințe în atari zile, iar, cu Nr. 11614 din 30 Noemvrie a. c., a oprit cu desăvârșire desfacerea mărfurilor în comune și târguri în zilele de dumineci și sărbători. Cu toate acestea, ordinele acestea nu sunt respectate. Unii cară duminica pietriș și bolovani la societatea „Svenska”, alții cară și încarcă lemne în gară, ca și în zilele de lucru. Atragem atențiunea celor în drept asupra acestei stări de lucruri și cerem să ordone jandarmilor și organelor administrative să-și facă datoria și să vegheze să fie respectat repausul duminical.

Valeriu Crișan

Plante cari mănâncă carne

3. Plante carnivore cari prind insectele prin mișcările ce le fac.

Pinguicula — Foaie grasă. — Pe toată fața pământului sunt cunoscute vre-o 40 de soiuri, cari toate seamănă una cu alta și toate sunt carnivore. Crește în Carpați: Peștera Ialomicioarei, Vârful cu dor.

Frunzele plantei sunt de formă ovală. Au culoare galbănie. Se întind pe pământ.

Planta, cu frunzele prinde insectele: purci de plante, țintari și altele.

Pe fața de asupra a frunzei se găsesc grupate tot câte opt ghinduri în forma unor ciuperci din cari iasă un suc lipicios. Insectele cari se așează pe frunze, se lipsesc de ele. Marginele frunzei atinse de insecte, se îndoaie. Insectele se svârcolesc să scape. În urma svârcoilirilor, frunza se îndoaie de pe la mijloc, se răsucește și insecta repede e invalidă în frunză. Din părății frunzei iasă și un suc tare care atacă și disolvă insectele. În vreme de o zi și o noapte, insecta e nimicită cu totul. Nu e chip ca insecta să mai scape.

După ce a isprăvit cu ea, frunza se întinde iarăși, mulțumită de prada ce a avut și așteaptă liniștită să se așeze alte insecte, pe cari să le mănânce.

Sucul ce se stoarce din frunzele acestei plante, e ca și sucul din stomacul omului. Laponii folosesc frunzele de Pinguicula pentru închegarea laptei de capră și pentru pregătirea cașului.

Mișcările frunzelor Pinguiculei sunt foarte anevoioase.

Cu mult mai repezi și mai bătătoare la ochi sunt mișcările plantei.

Roana cerinului — Drosera. Orește în țară la noi, în ținuturile muntoase ale județelor Suceava și Gorj, și anume prin locurile mlăștinoase și turboase.

Are la fața pământului o rozetă de frunze carnoase cu limbul rotund. Din

mijlocul frunzelor se ridică o tulpină cu oâte-va flori albe. Pe fața de asupra a frunzei sunt vre-o 200 de perișori. Fiecare perișor are în vârf un globulel de suc limpede ca roua. De aici și-a primit și numele de roua ceriului.

Perișorii dela margine sunt mai lungi, cei dela mijloc sunt mai scurți.

Globurelele de suc din vârful perișorilor strălucesc ca și cristalii de diamante. Insectele ademenite de aceasta strălucire se așează pe frunze. Perișorii numai de cât se îndoaie peste insectă. Insecta văzându-se prinsă, se sbate să scape, perișorii însă o strâng tot mai tare, până aproape o turtesc.

Prinderea insectei se face în diferite chipuri, după cum insecta s'a așezat pe marginea frunzei sau pe mijlocul frunzei. Când insecta s'a așezat pe mijlocul frunzei, îndată frunza la mijloc se scufundă iar marginile frunzei se ridică, așa că perișorii astupă insecta cu totul, încât nici nu se mai vede.

Când insecta nu se mai mișcă de loc, perișorii se desfac și își ieau forma de mai înainte. Insecta prinsă a fost scaldată într'un suc acru stors din peri și încetul pe încetul digerată, așa că n'au mai rămas din ea decât picioarele și aripele.

Dionaea. Crește prin locurile umede din America de miază-noapte, Florida și insulele Caroline. Pe frunzele acestei plante sunt 3 feluri de mijloace pentru prinderea insectelor. În launtrul frunzelor sunt ghinduri foarte simțitoare, pe marginile frunzei sunt spinisori fără ghinduri foarte îndoișori, iar pe mijlocul frunzei sunt ghinduri cu sucuri digestive. Frunzele sunt grupate în jurul tulpinei. Tulpina e lungă de vre-o 15—20 cm. Florile sunt albe. Fructul e o cutiuță cu multe semințe.

Frunzele seamănă cu foile unei cărți.

Dacă pe frunză ajunge un corp tare, aceasta numai de cât se închide, dar repede se și deschide. Dacă însă ajunge o insectă, se închide și nu se mai deschide până nu o nimicește cu totul.

Aldrovanda. Crește prin părțile de miazăzi ale Europei, prin India și prin Australia. E plantă de apă ca și Utricularia. Iernează scufundată în nămol la fundul apei. Primăvara, în unele părți ale tulpinei, se formează beșicuțe cu aer, cari o fac mai ușoară și se ridică la suprafața apei așa ca și *Dionaea*.

La capătul codiței frunzei sunt perișori. Limbul frunzei e îndoit ca și țestul unei broaște țestoase.

Dacă vre-un rac ajunge la marginea frunzei, aceasta numai decât se răsucește și animalul rămâne prins. Perișorii dau un suc care atacă animalul.

Aldrovanda crește prin lacuri și mlaștini. N'are rădăcini. Florile sunt albe verzui, la subsuoara frunzelor.

Fructul e o cutiuță ce se deschide în 5 părți.

Mișcările plantei sunt ceva mai anevoioase ca și ale *Dionaei*.

Ioan Popu-Câmpeanu

Ai trimis abonamentul la foale pe 1934?

Sufletul tău creștinesc nu are nimic de zis?

Preot Gavril Coroiescu. Am luat act. Așteptăm.
Ioan Lungu. Svinov. Am primit 500 Lei, dintre cari am trecut 2 Lei pe 1933, 275 pe 1934 și 223 pe 1935. Abonamentul e plătit până la 30 Sept. 1935. Calendarul cerut, l-am trimis.

Ștefan Bone, America. Am primit 482 Lei dintre cari am trecut 122 pe 1932; 300 pe 1933; 32 pe 1934, iar cu 29 Lei V-am trimis calendarul cerut. Mai aveți de plătit 268 Lei pe 1934. Testamentul nou se află. Îl puteți comanda la librăria Seminarială, Blaj. Costă 60 Lei. Testamentul vechiu nu se află.

Prof. Teodor Popa. Am primit Lei 300 — abonament pe 1933 și 1934.

Ștefan Tomuța. Din cei 350 Lei am trecut în abonamentul anului 1933 Lei 140; 1934 Lei 150, iar Lei 60 pe 1935.

Zait Gheorghe. După cum doriți, fără reducere ați mai avea de plătit încă Lei 180.

Petra Varhrarinschi. Abonamentul expiră la 1 Martie 1935.

Augustin Vais. Cei 100 Lei trimiși în 30 Nov. i-am primit și i-am trecut pe 1933. A mai rămas de plătit 50 Lei pe 1933 și 150 Lei pe 1934.

Ilie Faroga. Rest 97 Lei.

Vlad Grigore Bătrânu. Aveți de plătit până la 31 Dec. 1934 încă Lei 115.

Ioan Botoș Haios. Rest încă pe 1933 Lei 100; 1934 Lei 150.

Am primit câte 75 Lei dela următorii: Lucreția Furda, Dumitru Pocsoni, Nicolae Sfârle, Boanea Ioan, Ioan Mureșan, Ioan Baci, Covaciu Onu I. Gl., Puia Ioan, Lazar Caba, Petru Zinvel.

Câte 100 Lei: Gheorghe Câmpeanu, E. Hopârtean, Titu Moga, Andreiu Pușcaș, Aron Ciolna, Joie Ivan, Ionică Șuteu, Petru Oltean, Tiberian, Ioan. Truța Ilie, Pascu Moldovan, Ioan Moldovan, Pr. I. Bilațiu

Of. parohial Dârlos, S. Muntean, Const. Man. Grigore Adace, Țalau Dumitru, Mihai G. Diac, Teodor Schiau, Titu Domșa, Teșlaș Ioan, Pr. Grațian Florb. Teodor Boțioc, Teofil Hossu, Gh. Mărza, Pr. Mihai Hote. Ana Radu, Ioan Mut, Adam Dumea.

Redactor: IULIU MAIOR.

No. 7356—1934.

Aviz

La Școala Comercială Superioară gr. de fete din Blaj e vacantă catedra No. 3 limba italiană.

Candidatele doritoare de-a ocupa această catedră trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute în legea învățământului secund pentru profesorii suplimentarii și să fie de religie greco-catolică.

Cererile de numire însoțite de actele justificative, se vor înainta Consistorului Arhiepiscopesc din Blaj, cel mai târziu până la 1 Ianuarie 1935.

Blaj, la 2 Ianuarie 1935.

(263) 1—1

Arhiepiscop și Metropolit

„De închiriat“

In str. Sim. Bărnuțiu Nr. vis-a-vis cu Institutul Recunoștinții o casă, având 3 camere, curte, lină, curte, grădină și dependință.

Oferte sunt a se adresa prețului Ioan Brânzeu în Oroșia, p. Mlaș. J. Mur

262 (2 3)

A apărut!

A apă...

Calendarul dela Blaj pe 1935

care cuprinde, pe lângă toate celea ce se cer dela un calendar, și nelipsitul *Indreptar bisericesc* pentru cantori și preoți, cu tipicul tuturor duminicilor și sărbătorilor de peste an.

Apoi o bogată parte pentru „*învățătură și petrecere*“ cu îndemnuri creștinești, sfaturi folositoare la toate trebuințele, apoi povestiri, poezii, glume și numeroase chipuri din țară și din toată lumea

Mai ieftin ca totdeauna!

În acest an, plin de necazuri și de poveri, am ținut seamă de lipsa de bani a cetitorilor și am statorit prețul calendarului popular, mai ieftin ca totdeauna. Și omul cel mai necăjit poate rupe dela necazurile sale un preț așa de neînsemnat.

Prețul calendarului este 10 Lei. — Cu atâta se capătă dela noi, cine îl cumpără la fața locului, în cancelaria noastră. Prin poștă, pentru poștă și împachetare, 2 Lei mai mult. Total 12 Lei.

Prin poștă trimitem numai după primirea sumei de 12 Lei. Acești bani se trimit cu mandat postal la adresa de mai jos. Dacă se cer 10 calendare pe-o singură adresă, ni-se vor trimite Lei 120, iar noi trimitem 11 calendare. În cazul acesta fiecare cumpărător are calendarul cu 12 Lei acasă la dânsul, pe masă! Dacă se cer 20 ex. pe o singură adresă, ni-se vor trimite Lei 240. Iar noi mai dăm pe deasupra în cinste 2 ex.

Pe așteptare, nu putem trimite calendare!

Cine dorește să aibă calendar frumos și ieftin, să cumpere Calendarul dela Blaj, care-i prietenul cel mai bun al fiecărui creștin.

Prețul calendarului se trimite cu mandat postal la adresa:

„UNIREA POPORULUI“ pentru calendar
Blaj, Jud. Târnava-Mică